C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 1r-964/2025 Judecătoria Orhei, sediul Telenești
1-23023102-03-1r-17122025 Judecător: Iurie Hîrbu

D E C I Z I E
În Numele Legii

26 mai 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președinte de ședință, judecător: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

a judecat, în ordine de recurs, recursul inculpatului Ion Coșcodan declarat împotriva ***sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023*** emisă în cauza penală privind condamnarea lui:

Coșcodan Ion *****, născut la *****, domiciliat în satul *****, raionul *****, cetăţean al Republicii Moldova, studii medii incomplete, fără antecedente penale;

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal;

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 15.02.2023-20.03.2023;
În instanța de recurs: 17.12.2025-26.05.2026.
Procedura de comunicare a părților despre examinarea recursului executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023, Ion Coșcodan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal, în baza acestei Legi fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de

muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 220 (două sute douăzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a obligat inculpatul Coşcodan Ion în termen de cinci zile de la intrarea sentinței în vigoare să se prezinte la Biroul de Probațiune din raza de domiciliu în scopul organizării supravegherii executării pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității.

În temeiul art. 67 alin. (1) din Codul penal, s-a adus la cunoștință inculpatului Coşcodan Ion că în caz de eschivare cu rea-voinţă a condamnatului de la munca neremunerată în folosul comunității, ea se înlocuiește cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

S-a aplicat măsura preventivă față de Coşcodan Ion – obligațiunea de nepărăsire a țării, pînă la definitivarea sentinței.

Corpuri delict un purtătorul de informații electronice de tip CD-R urmează a fi păstrat la materialele dosarului penal pe toată perioada păstrării dosarului penal.

Copia sentinței s-a expediat Agenției Servicii Publice pentru întreprinderea măsurilor necesare vizând ridicarea permisului de conducere nr. ***** eliberat la *****, pentru categoriile AM, Al, A2, A, Bl. B, CI, C, pe numele lui Coşcodan Ion în vederea anulării valabilității permisului.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Ion Coşcodan, deținând permis de conducere nr. ***** eliberat la *****, pentru categoriile AM, A1, A2, A, B1, B, C1, C, la data de 10 ianuarie 2023, în jurul orei 19:30, încălcând prevederile pct. 14) lit. a) din Regulamentul circulaţiei rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.357 din 13.05.2009 conform căruia „conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influenţa drogurilor sau altor substanţe contraindicate, sub influenţa preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacţiei, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, după ce a consumat băuturi alcoolice, intenţionat a urcat la volanul automobilului de model „Dacia Duster” cu n/î ***** şi s-a deplasat pe o stradă în satul Hirişeni, raionul Teleneşti.

La aceiași dată în jurul orei 19:23, a fost oprit în trafic, de către Popa Vitalie, angajat al Inspectoratului de Poliţie Teleneşti şi fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică i s-a propus de a fi supus testării alcoolscopice cu alcooltesterul „Drager”.

Fiind supus examinării medicale, potrivit procesului-verbal nr. 3 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate şi naturii ei din 10.01.2023, s-a constatat că avea concentrația de 0,88 mg/l vapori de alcool în aerul expirat şi concentrația de 2,95g/l alcool în sânge, ceea ce conform prevederilor alin. (3) art. 134^{12} din Codul penal corespunde stării de ebrietate alcoolice cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța de fond a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Ion Coșcodan întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal - *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*.

Exercitarea căilor de atac:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul Ion Coșcodan la 11 decembrie 2025 a contestat-o cu recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, repunerea în termenul de declarare a cererii de recurs, casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20.03.2023 cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii prin care să se dispună încetarea cauzei penale în legătură cu survenirea termenului de prescripție de tragere la răspunderea penală.

În motivarea repunerii în termen a cererii de recurs s-a invocat faptul că a fost plecat peste hotarele țării, iar cu sentința adoptată de prima instanță a luat cunoștință abia la 02 decembrie 2025, fapt menționat în dosarul penal.

Referitor la fondul cauzei, inculpatul a menționat că învinuirea formulată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (1) Cod penal nu a fost demonstrată și nici nu putea fi demonstrată, deoarece fapta nu a fost comisă de sine, Coșcodan Ion și în acest caz, trebuie să fie achitat.

La 02 ianuarie 2026, prin încheierea Curții de Apel Nord, prin prisma art. 447 alin. (1) Cod de procedură penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023, respectiv până la data examinării cauzei careva referință în sensul dat nu a parvenit, astfel instanța de recurs a considerat posibil examinarea cauzei în baza materialelor prezente la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul inculpatului Ion Coșcodan declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023, ca fiind depus peste termen reieșind din următoarele considerațiuni:

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este depus peste termen.*

Conform art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunțării hotărârii.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, data de la care curge termenul recursului, **repunerea în termen**, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului **se reglementează de prevederile art. 402-407, care se aplică în mod corespunzător**.

În acest sens se remarcă că, potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că **întârzierea a fost determinată de motive întemeiate**, iar apelul a fost declarat **în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei** sau încasării despăgubirilor materiale.

Potrivit art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, **dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei** sau încasării despăgubirilor materiale.

Succesiv, potrivit regulii generale prescrise de art. 402 din Codul de procedură penală, termenul de declarare a apelului este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) din Codul de procedură penală, unde se specifică că apelul/recursul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel/recurs *constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate,* iar apelul/recursul **a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.**

Ab initio, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Ion Coșcodan în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264^1 alin. (1) Cod penal a fost examinată în procedură generală, în lipsa inculpatului, care la data de 23 februarie

2023 a depus cerere privind soluționarea cauzei de instanța de judecată în lipsa sa (f.d. 83).

Astfel, instanța de fond în temeiul art. 321 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală a și considerat posibilă derularea examinării cauzei în lipsa inculpatului.

Într-o altă ordine de idei Colegiul penal a reținut că, sentința de condamnare în privința inculpatului Ion Coșcodan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal a fost pronunțată integral la 20 martie 2023.

Tota la 20 martie 2023 în adresa inculpatului Ion Coșcodan a fost expediată copia sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023 pentru informare *(f.d. 103)*.

Legalitatea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023 a fost contestată cu recurs de către inculpatul Ion Coșcodan abia la data de 11 decembrie 2025, ultimul invocând faptul că a făcut cunoștință cu sentința de condamnare emisă în privința sa abia la 02 decembrie 2025, dat fiind că a fost plecat peste hotarele țării.

În situația dictată, instanța de recurs ține a menționat că deși recurentul a solicitat repunerea în termen a recursului, totuși lipsesc careva circumstanțe de ordin obiectiv ce ar confirma omiterea întemeiată a termenului de atac de către inculpatul Ion Coșcodan a căror producere nu au depins de voința titularului dreptului de recurs.

Drept consecință, Colegiul penal conchide că motivele invocate de către inculpatul Ion Coșcodan în sensul repunerii în termenul de depunere a recursului precum că a făcut cunoștință despre sentința de condamnare abia la 02 decembrie 2025 (*momentul când a făcut cunoștință cu materialele dosarului propriu-zis*), sunt pur declarative și lipsite de suport juridic în condițiile în care cel din urmă cu siguranță, fiind peste hotarele RM cunoștea că în privința sa se află în curs de judecare o cauză penală în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264^1 alin. (1) Cod penal, participând la ea până la depunerea cererii de examinare în lipsă la 23 februarie 2023 (f.d. 83). Astfel inculpatul, *nefiind privat de libertate*, dispunînd cu siguranță de acces liber la rețele de internet, urma a depune cel puțin diligența necesară de a accesa programul integrat de gestionare a dosarelor (PIGD) și a vedea la ce etapă se află cauza penală în privința sa, și eventual de a lua cunoștință cu sentința emisă de instanța de fond, care în esență a fost plasată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, chiar la data pronunțării ei – 20 martie 2023, chestiuni omise de inculpat și apărătorul acestuia.

Implicit, Colegiul penal menționează că potrivit practicii uniforme a Curții Supreme de Justiție, pentru persoanele care au acces la internet și cunosc data la care va fi pronunțată decizia instanței de apel, termenul de recurs curge cel târziu din ziua plasării hotărârii motivate a instanței de apel pe internet, nu din ziua în care decizia motivată a fost primită prin poșta terestră sau electronică. În cazul

avocaților, procurorilor și altor profesioniști în domeniul dreptului, acest termen curge în toate cazurile din ziua pronunțării deciziei motivate a instanței de apel, indiferent de data plasării acestei decizii pe internet. ***Pentru neprofesioniști în domeniul dreptului care cunosc limba română și nu sunt privați de libertate, inclusiv partea vătămată și acuzatul care nu sunt juriști, termenul de recurs curge de la ziua plasării deciziei motivate a instanței de apel pe internet sau de la primirea ei, oricare este prima***. Pentru deținuți termenul de recurs curge din ziua primirii deciziei motivate, iar pentru participanții la proces, alții decât profesioniștii în domeniul dreptului, care nu înțeleg limba română, acest termen curge din ziua primirii traducerii deciziei motivate în limba pe care o cunosc *(a se vedea încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-588/2025 din 24.12.2025).*

În situația creată, Colegiul consideră că scopul depunerii recursului de către recurent care nu a fost privat de libertate și a avut acces liber la internet, nu este altceva decât o încercare de reluare a examinării unei cauze pe care există o sentință definitivă de condamnare.

În acest sens instanța de recurs notează că, termenul de apel/recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși apelul/recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca depus peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, și doar atunci cînd **recursul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.**

În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (1) şi (2) Cod de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Respectiv, potrivit formalismului legii procesual-penale, având caracter de garanție egală pentru toate părțile interesate, în sensul dispozițiilor art. 20 din Constituția Republicii Moldova, ca rațiune, satisfacerea imperativului disciplinării activității procesuale prin stabilirea unor termene peremptorii impune obligația îndeplinirii în termen a actelor de procedură, sub sancțiunea decăderii din exercițiul dreptului. Ca atare, neexecutarea în termen a unui drept procesual, conform sancțiunii menționate, duce la pierderea acestuia.

Subsidiar Colegiul penal reiterează că, prin admiterea unui recurs tardiv și poziționarea uneia dintre părțile procesului penal pe o treaptă mai avantajoasă decât cealaltă parte, se încalcă vădit principiul egalității armelor, care *inter alia* prevede că fiecare parte trebuie să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a prezenta cauza sa în condiții care să nu-i plaseze într-o situație net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Colegiul penal reține că, potrivit dispozițiilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) din Codul de procedură penală, instanța de recurs respinge recursul, menținând hotărârea atacată, în cazul în care acesta este depus peste termenul prevăzut de lege. Respectarea termenului de exercitare a căii de atac constituie o condiție de admisibilitate a recursului, iar neîndeplinirea acesteia împiedică instanța să procedeze la verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate.

În speță, Colegiul a constatat că recursul declarat de inculpatul Ion Coșcodan este tardiv, nefiind întrunite condițiile legale pentru repunerea în termenul de exercitare a căii de atac. Prin urmare, instanța de recurs este împiedicată să examineze criticile formulate împotriva sentinței și să se pronunțe asupra argumentelor referitoare la pretinsa netemeinicie a soluției de condamnare, inexistența faptei, nevinovăția inculpatului sau asupra solicitării de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale.

Or, soluția de respingere a recursului ca fiind depus peste termen are caracter prealabil și exclude examinarea fondului cauzei, întrucât verificarea legalității și temeiniciei hotărârii atacate este posibilă numai în cadrul unei căi de atac exercitate cu respectarea condițiilor de admisibilitate prevăzute de lege. A proceda la analiza motivelor invocate într-un recurs inadmisibil sub aspectul termenului de declarare ar echivala cu eludarea dispozițiilor imperative care reglementează exercitarea căilor de atac și ar lipsi de efect sancțiunea decăderii din dreptul de a formula recursul după expirarea termenului legal.

În aceste condiții, Colegiul penal nu va examina argumentele expuse în cererea de recurs și nu se va pronunța asupra acestora, întrucât constatarea tardivității recursului face inutilă și inadmisibilă analiza fondului criticilor formulate împotriva sentinței atacate.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Recursul inculpatului Ion Coșcodan declarat împotriva ***sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 20 martie 2023*** adoptată în cauza penală în privința lui **Ion Coșcodan** în baza art. 264[1] alin. (1) Cod penal, se respinge ca fiind depus peste termen, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet,
judecător judecător judecător